

Klinika adiktologie

1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice
Univerzita Karlova v Praze

Komunitní péče o osoby se závislostmi na návykových látkách

Petr Popov

Evropské dny handicapu 2014, XXII. ročník

Konference „Zlepšování podmínek pro osoby s psychiatrickou diagnózou v kontextu EU“
Mamaison Business & Conference, Hotel Imperial Ostrava, 29. 9. 2014

- **Adiktologie** - multidisciplinární vědecký obor, zabývající se závislostmi (v užším významu závislostmi na návykových látkách; NL), jejich prevencí, původem, léčbou, výzkumem, poradenstvím a jinými souvislostmi.
- **Cílem adiktologie** je přispívat ke zkvalitňování duševního i fyzického zdraví populace svým aktivním podílem při realizaci výzkumem podložených intervencí v oblasti prevence a léčby závislostí a minimalizace rizik souvisejících s užíváním návykových látek.

činnost KA

- Klinický provoz
- Studium
- Celoživotní vzdělávání
- Projekty kliniky
- Granty a stáže
- Časopis Adiktologie
- Publikace
- Cena adiktologie
- Evaluační centrum

za podpory

aktuálně

PRO NOVINÁŘE | KLINIKA ADIKTOLOGIE

Britský ministr se přijel inspirovat na Kliniku adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze

05.12.2013 | Ing. Mgr. Bc. Vendula Běláčková

Podle britské strategie boje proti drogám z roku 2010 je úkolem britského ministra pro prevenci zločinu Normana Bakera sebrat nové poznatky o tom, jaké postupy fungují v jiných zemích a v čem je možné se od nich poučit. Ministr proto 3. prosince navštívil Kliniku adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice, seznámil se s jejím fungováním a se systémem péče o drogově závislé v České republice.

NEPŘEHLEDNĚTE! | KLINIKA ADIKTOLOGIE

Staňte se adiktologem, tedy odborníkem, který dokáže pomoci lidem ohroženým závislostním chováním

27.11.2013 | Mgr. Lenka Šťastná Ph.D.

Získejte znalosti o vlivu návykových látek na chování lidí a jejich zdravotní stav a roli ve společnosti. Zapojte se do výzkumů, projektů a stáží realizovaných Klinikou adiktologie a propojte nabyté teoretické znalosti s praktickými dovednostmi. Přihlaste se ke studiu adiktologie!

NEPŘEHLEDNĚTE! | KLINIKA ADIKTOLOGIE

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v roce 2012

25.11.2013 | Ing. Mgr. Bc. Vendula Běláčková

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v roce 2012, kterou vydalo 19. listopadu Národní monitorovací středisko pro drogy a drogově závislosti, ukazuje pokles užívání nelegálních látek včetně konopí. Naopak poukazuje na vysokou míru rizikového užívání alkoholu v České republice. Za hlavní problém považuje nedostupnost léčebných služeb a služeb snižování škod ve vybraných krajích.

NEPŘEHLEDNĚTE! | KLINIKA ADIKTOLOGIE

kalendář akcí

04.02.2014
Kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislosti

05.02.2014
353. Pracovní schůze Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP ("Purkyňka"). Téma: Matky s dětmi v adiktologické péči

05.02.2014
Kongres praktických lékařů a sester

05.02.2014
Seminář Náročná situace ve školní třídě

05.02.2014
Odborná stáž - Klinická problematika dorostu

Kalendář akcí

Adiktologie ve světě

05.11.2013
Světové trhy s konopím - směrem k regulaci nabídky

03.08.2012
Heroinové "sucho" v Evropě - dlouhodobý pokles, jednorázové šoky a..

28.03.2012
Evropská federace adiktologických společností a financování výzkumu závislosti..

08.06.2011
Bývalí představitelé států a mezinárodních institucí navrhuji reformovat svě..

Problémové užívání návykových látek v ČR (2012)

Počet problémových uživatelů nelegálních drog:

41.300 osob

z toho:

3/4 stimulační drogy (pervitin)

1/4 opioidy (heroin, buprenorfin)

(Zdroj: Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r.2012; NMS 2013)

Počet problémových uživatelů legálních drog:
deseti - dvacetinásobný (**alkohol**; závislí)

Léčíme méně než 10 % osob závislých na alkoholu¹

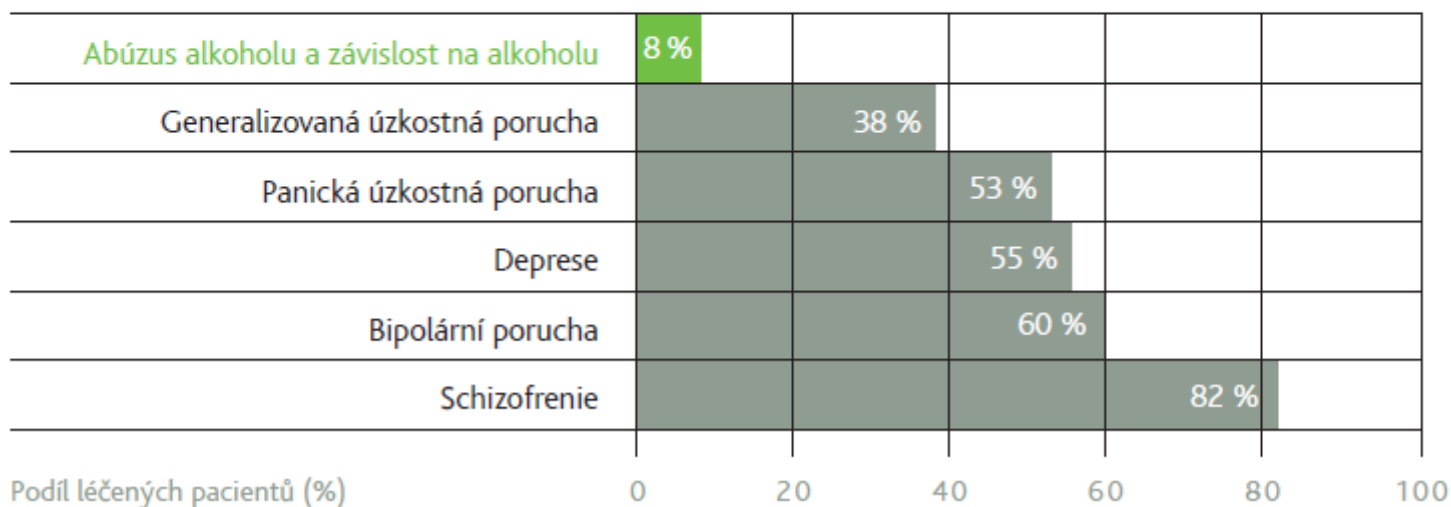
14 600 000

Evropanů trpí závislostí na alkoholu²

92 %

pacientů není léčeno^{3,4}

Abúzus alkoholu a závislost na něm patří mezi duševní poruchy s nejnižším podílem léčených pacientů⁴

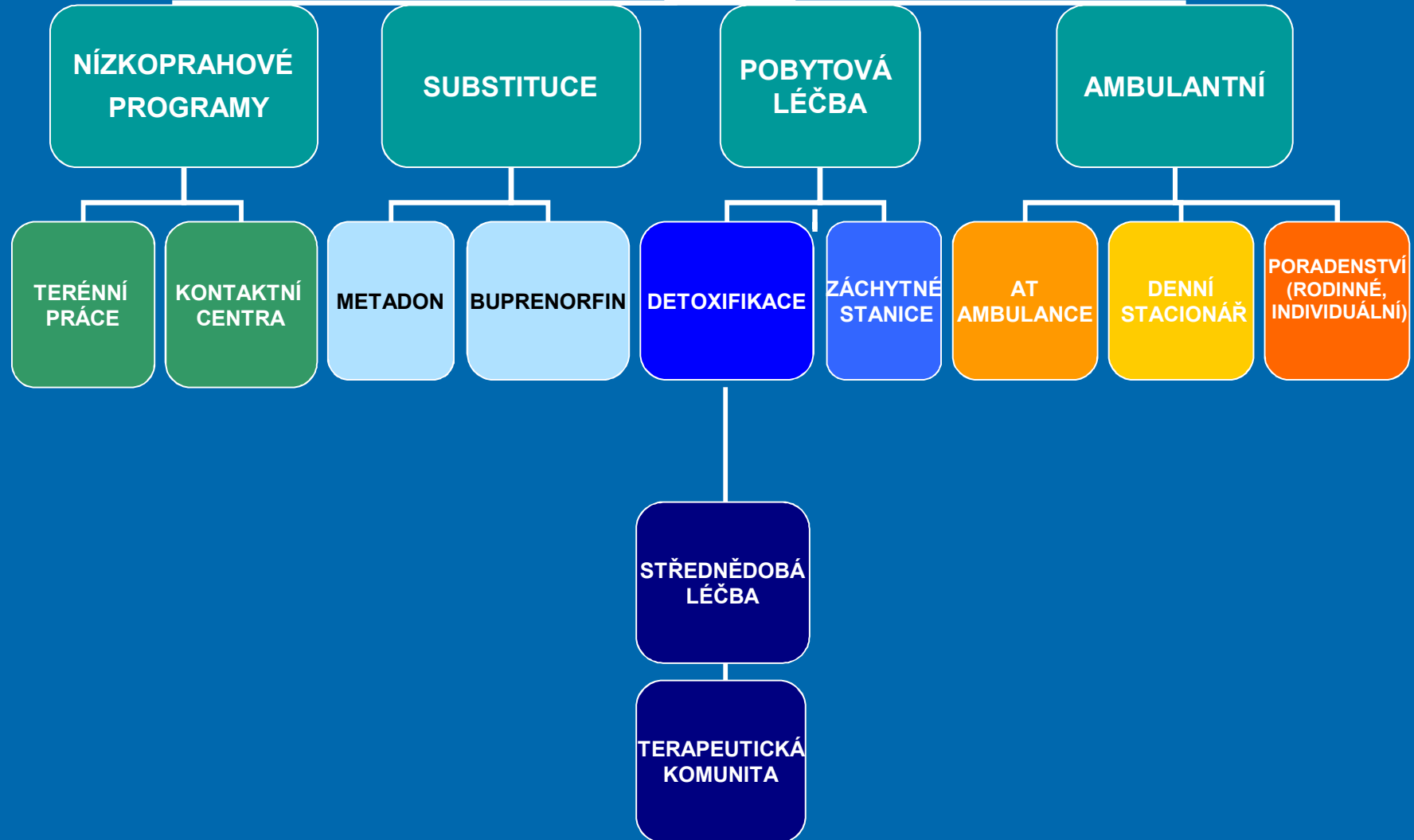
1. Rehm et al. Alcohol consumption, alcohol dependence, and attributable burden of disease. Centre for Addiction and Mental Health, Toronto, ON

2. Wittchen et al. Eur Neuropsychopharmacol 2011; 21(9):655–679

3. Alonso et al. Acta Psychiatr. Scand. 2004; 109: 47-54

4. Kohn et al. Bull World Health Organ 2004;82:858–866

System péče

Bariéry v komunitní péči o osoby závislé na návykových látkách v ČR

1. společenské

2. odborné

3. kapacitní

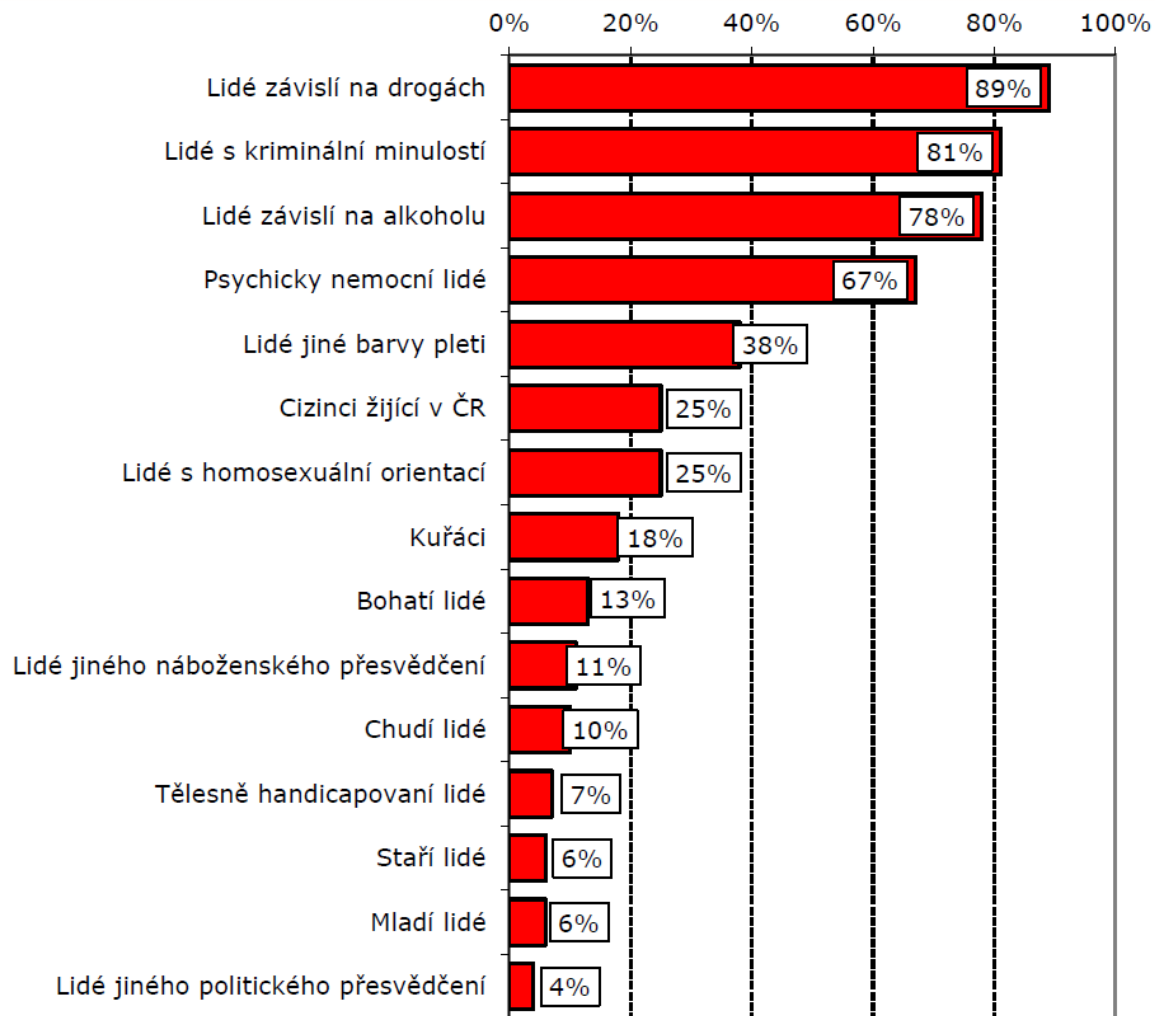

Tolerance k vybraným skupinám obyvatel v ČR (CVVM, březen 2014)

- Výzkum: *Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění*
- Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR
- Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
- 2 otázky:
 1. *Koho byste ne/chtěli mít za souseda?*
 2. *Nakolik jsou lidé v ČR ne/tolerantní k těmto skupinám obyvatel ?*

„Koho byste nechtěl mít za sousedy?“

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 10. 3. 2014, 1061 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

„Koho byste nechtěl mít za sousedy?“ (časové srovnání; v %)

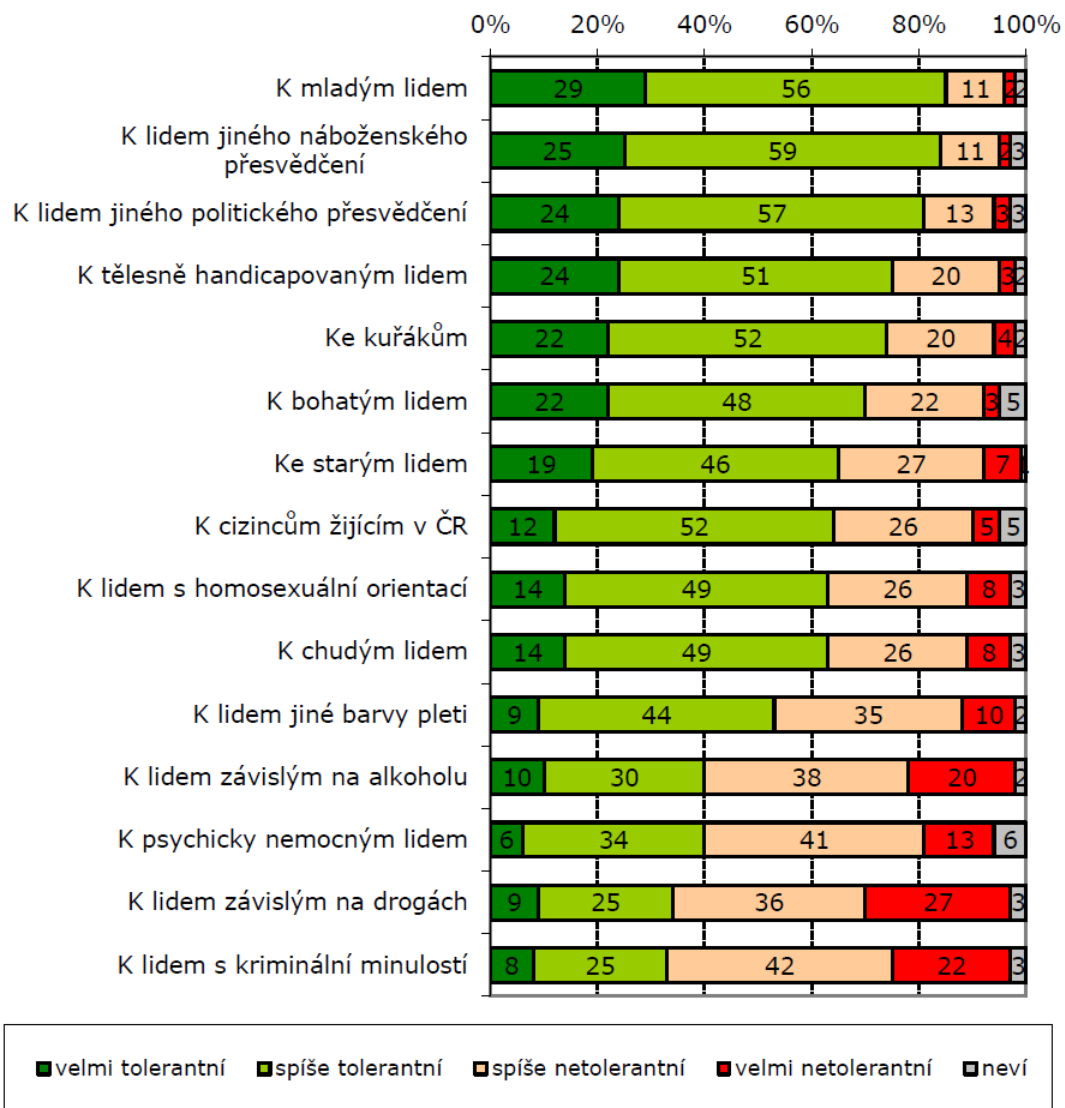
	III/2003	III/2005	III/2007	III/2008	III/2009	III/2010	III/2011	III/2012	III/2014
Lidé závislí na drogách	85	87	87	89	85	86	89	86	89
Lidé závislí na alkoholu	-	-	81	83	78	79	79	78	78
Lidé s kriminální minulostí	78	77	77	78	79	75	80	74	81
Psychicky nemocní lidé	-	-	51	59	53	60	63	63	67
Lidé jiné barvy pleti	24	22	24	26	25	31	32	31	38
Cizinci žijící v ČR	31	21	-	-	22	23	25	23	25
Lidé s homosexuální orientací	42	34	29	29	27	25	26	23	25
Kuřáci	-	-	19	21	16	17	17	16	18
Bohatí lidé	16	16	10	12	12	12	13	12	13
Lidé jiného náboženského přesvědčení	8	7	6	8	6	11	11	9	11
Chudí lidé	7	8	6	7	6	8	9	8	10
Tělesně handicapovaní lidé	-	-	4	5	6	7	7	8	7
Staří lidé	6	3	3	4	4	6	5	7	6
Lidé jiného politického přesvědčení	6	4	4	4	3	5	6	5	4
Mladí lidé	8	9	4	4	3	5	5	5	6

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

„Jsou podle vás lidé v ČR tolerantní k těmto skupinám obyvatel?“

Zdroj: CVVM SOÚ AV

„Jsou podle vás lidé v ČR tolerantní k těmto skupinám obyvatel ?“

(časové srovnání; součet kladných odpovědí v %)

	1996	1998	2000	2003	2005	2007	2008	2010	2012	2014
K lidem jiného náboženského přesvědčení	65	72	70	86	86	89	87	82	87	84
K mladým lidem	65	75	73	82	78	87	87	82	84	85
K lidem jiného politického přesvědčení	46	58	55	80	77	79	79	77	83	81
K tělesně handicapovaným lidem	-	-	-	-	-	78	75	72	77	75
Ke kuřákům	-	-	-	-	-	78	76	72	74	74
K bohatým lidem	40	44	40	62	59	66	69	69	73	70
K cizincům žijícím v ČR	59	61	54	56	62	-	-	61	67	64
Ke starým lidem	63	68	67	82	67	68	63	63	65	65
K chudým lidem	58	62	58	74	64	67	65	61	65	63
K lidem s homosexuální orientací	27	38	39	42	49	57	53	56	63	63
K lidem jiné barvy pleti	37	49	43	52	55	59	57	52	55	53
K lidem závislým na alkoholu	-	-	-	-	-	47	47	41	47	40
K psychicky nemocným lidem	-	-	-	-	-	42	41	41	43	40
K lidem závislým na drogách	-	-	-	23	36	39	38	36	38	34
K lidem s kriminální minulostí	-	-	-	21	34	34	35	32	36	33

Zdroj: CVVM SOÚ AV

Bariéry v komunitní péči o osoby závislé na návykových látkách v ČR

1. společenské

2. odborné

3. kapacitní

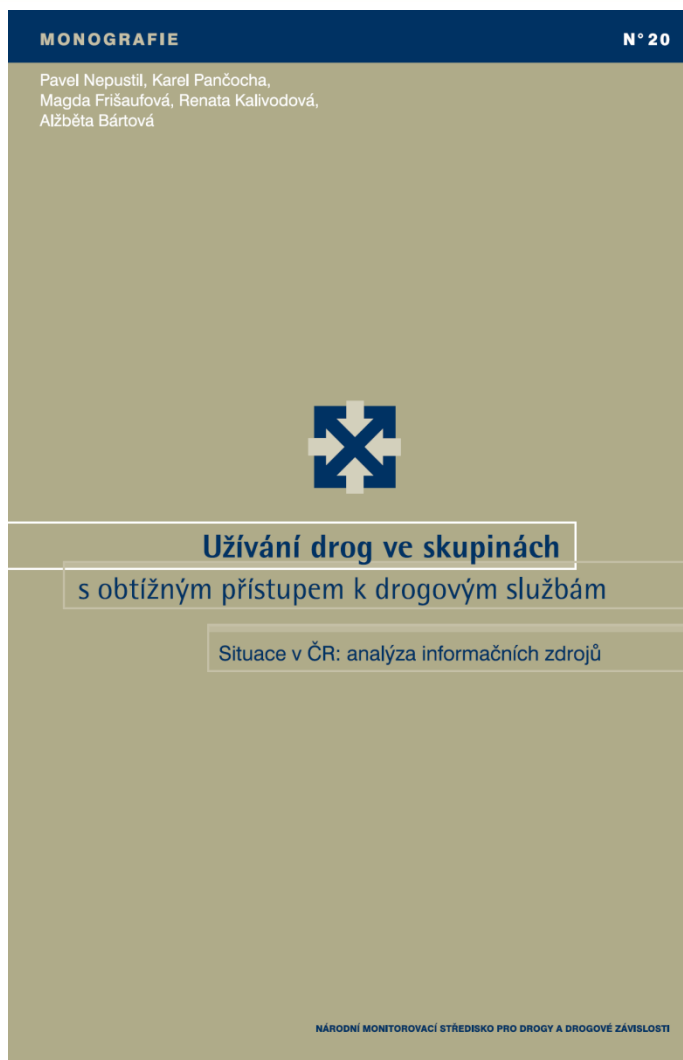

Bariéry v odborné péči

- Vnímání / hodnocení závislosti jako zdravotního problému
- Vnímání / hodnocení závislosti jako duševní poruchy (součást reformy ?!?)
- Vnímání / hodnocení konzumace NL u osob s obtížným přístupem k drogovým službám („skryté/specifické populace“, „obtížně dosažitelné, zranitelné, rizikové skupiny“)

Užívání drog ve skupinách s obtížným přístupem k drogovým službám

„Skryté populace“

- etnické menšiny a migranti (Romové, Vietnamci, skupiny z Balkánu, žadatelé o mezinárodní ochranu, ruskojazyčné skupiny)
- gender / věk (ženy / senioři, děti)
- sexuální orientace - LGBT skupiny (lesbické, gay, bisexuální a transgender skupiny)
- sexuální pracovníci/e
- lidé s handicapem
- jiné (duální poruchy, kombinované postižení)

Lidé s handicapem – uživatelé drog

- Handicap mentální
- Handicap tělesný
- Handicap sluchový
- Handicap zrakový
- (ADHD)

➔ **Nutná spolupráce odborníků**
(adiktologové a odborníci pro léčbu handicapu)

➔ **„Bezbariérový“ přístup**

Bariéry v komunitní péči o osoby závislé na návykových látkách v ČR

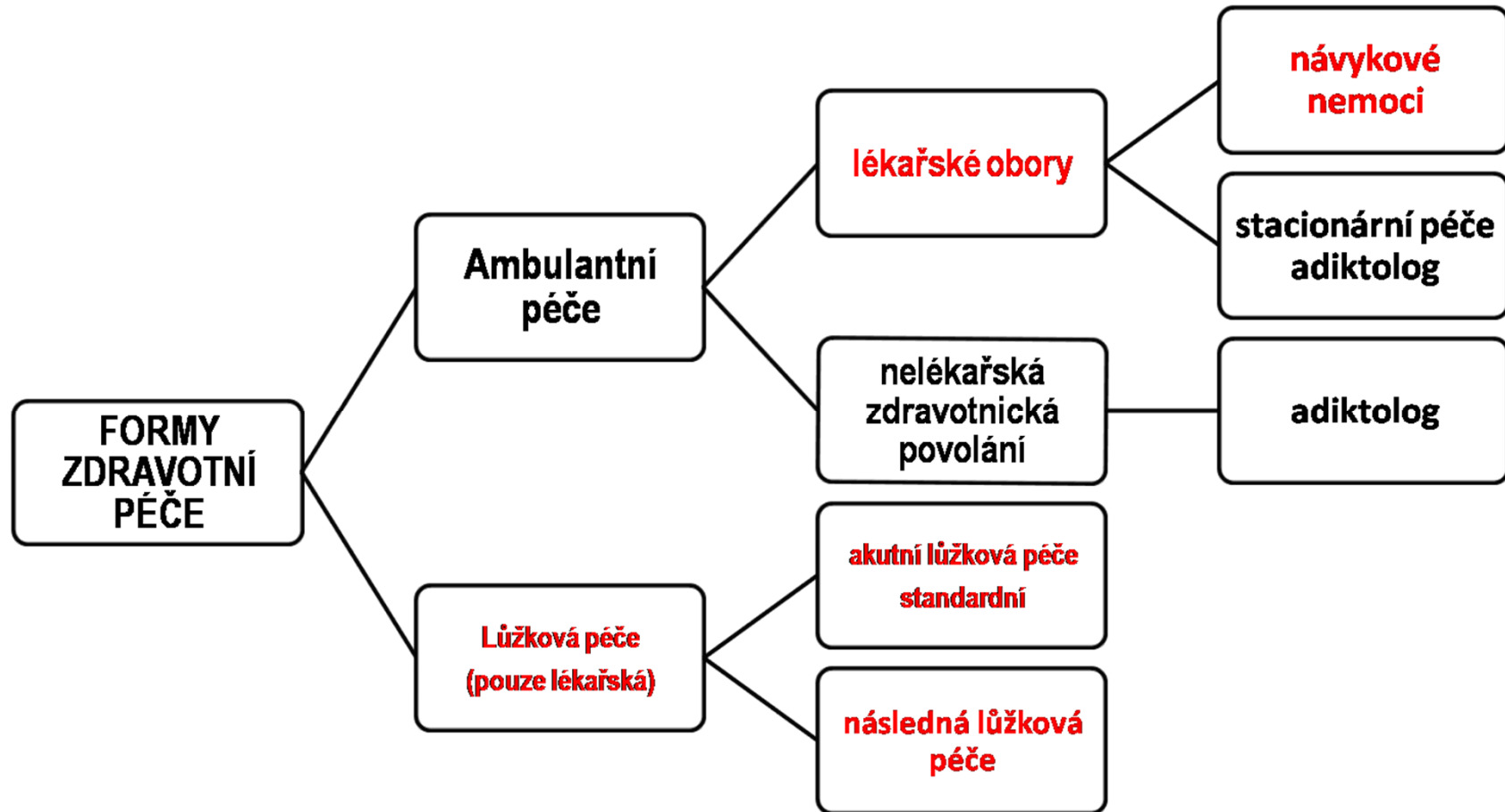
1. společenské

2. odborné

3. kapacitní

Dostupnost ambulantní / komunitní péče v adiktologii

Klinika adiktologie

1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice
Univerzita Karlova v Praze

www.adiktologie.cz

**Děkuji za
pozornost**

petr.popov@vfn.cz